

Veelgestelde vragen over vergoede dyslexiezorg (FAQ)

Nr.	Vraag	Blz.
1	Waarvoor zijn scholen op het gebied van lees- en/of spellingproblemen verantwoordelijk?	2
2	Wat is ernstige dyslexie?	2
3	Wanneer komt een leerling in aanmerking voor vergoede diagnostiek?	3
4	Moet een aanvraag voor vergoede dyslexiezorg altijd direct aansluiten op de periode van intensieve ondersteuning (ondersteuningsniveau 3)?	3
5	Mag de school van 3 hoofdmeetmomenten afwijken?	3
6	Als een leerling zowel op lezen als spelling een E-score (V- score) heeft, moet er dan op beide onderdelen ondersteuning op zorgniveau 3 worden gegeven, dus twee keer 60 minuten per week?	3
7	Kan een dossier niet akkoord worden bevonden wanneer de intensieve begeleiding op ondersteuningsniveau 3 niet als voldoende is beoordeeld, maar er op technisch lezen wel drie keer een E (of V-) score is?	4
8	Hoe ga je om met (hoog)begaafde leerlingen en het vermoeden van ernstige dyslexie?	4
9	Hoe wordt er omgegaan met doublures bij de screening tot vergoede dyslexiezorg?	4
10	Hoe wordt er omgegaan met het criterium van 'hardnekkigheid' wanneer een leerling in groep 4 zit en bekend is met een familiair risico op dyslexie?	4
11	Worden BOUW! en Letterster akkoord bevonden als interventieprogramma's op ondersteuningsniveau 3?	5
12	Kunnen kinderen met een anderstalige achtergrond ook aangemeld worden voor vergoede dyslexiezorg?	5
13	Wat is de duur van het behandeltraject?	5
14	Verhuizen naar een andere gemeente, hoe moet het nu met de behandeling?	6
15	Binnen hoeveel tijd na afgifte van de beschikking door de gemeente moet de leerling worden aangemeld bij de zorgaanbieder?	6
16	Is verlenging van de behandeling mogelijk?	6
17	Telt spelling niet meer mee voor aanmelding voor ED onder PDDB 3.0 en is intensieve ondersteuning en de documentatie ervan voor spelling nog nodig?	6
18	Hoe wordt er omgegaan met comorbiditeit in het protocol DDB 3.0?	7

1. Waarvoor zijn scholen op het gebied van lees- en spellingproblemen verantwoordelijk?

Het onderwijs heeft als taak goed lees- en spellingonderwijs te garanderen. Daarbij hoort dat lees- en spellingproblemen zo vroeg mogelijk worden gesignaleerd en dat er bij een achterstand intensieve begeleiding wordt geboden. Op basis van toetsresultaten aangevuld met continue observaties en bevindingen bepaalt de school de intensiteit, inhoud en vorm van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. Voor een beperkte groep zijn goed onderwijs en intensivering van begeleiding op school ontoereikend en is behandeling door een zorgverlener wenselijk. Leerlingen kunnen pas worden doorverwezen naar de zorg als er sprake is van een ernstige achterstand die blijft bestaan, ook na herhaalde interventies. Pas dan kan een vermoeden van dyslexie worden uitgesproken en kan de leerling worden aangemeld voor gespecialiseerde diagnostiek.

School is verantwoordelijk voor het aanleggen van een dossier en het zo nodig aanmelden van een leerling bij de poortwachter dyslexie van Land van Cuijk voor mogelijke toeleiding naar de vergoede dyslexiezorg. Een leerling kan alleen maar aangemeld worden als de school een compleet leerlingdossier aanlevert. Aanvragen die op een andere manier binnen komen of die niet voldoen aan de geldende criteria worden niet in behandeling genomen.

2. Wanneer is er sprake van ernstige dyslexie?

Sinds 2009 is er voor de diagnostiek en behandeling van kinderen in de basisschoolleeftijd met zeer ernstige lees- en spellingproblemen een vergoedingsmogelijkheid beschikbaar.

Vanaf 2015 wordt deze zorg gefinancierd door de gemeenten, vanuit de Jeugdwet. De leidraad voor diagnostiek en behandeling van Ernstige Dyslexie vanuit de Jeugdwet is het *Protocol Dyslexie Diagnostiek en Behandeling 3.0* (PDDB 3.0; NKD, 2021). In dit protocol zijn criteria vastgesteld voor doorverwijzing, diagnostiek en behandeling. De school moet de ernst en hardnekkigheid van de leesproblemen onderbouwen.

Er wordt gesproken van ernstige problemen wanneer een leerling minstens driemaal achtereenvolgens tot de zwakste 10% behoort op woordleesniveau al dan niet in combinatie met ernstige spellingproblemen. Deze achterstand is aanwezig ondanks extra geboden begeleiding voor minstens een duur van 2 x 20-24 weken. Door deze begeleiding wordt de mate van hardnekkigheid van de problematiek bepaald. Het verschil tussen leesproblemen en dyslexie zit namelijk in de hardnekkigheid van de problematiek.

De zorgverlener stelt na een positief advies van de poortwachter vervolgens vast of er inderdaad sprake is van ernstige, hardnekkige en specifieke lees- (en spelling)problemen en de diagnose dyslexie gesteld kan worden én gaat na of het een dusdanig ernstige vorm van dyslexie betreft dat een behandelindicatie Ernstige Dyslexie wordt afgegeven.

3. Wanneer komt een leerling in aanmerking voor vergoede diagnostiek?

Voor een beperkte groep kinderen is goed onderwijs en intensivering van begeleiding ontoereikend. Leerlingen komen in aanmerking voor vergoede dyslexiezorg wanneer:

- zij primair onderwijs volgen en in de leeftijd van 7 tot 13 jaar zijn; Het gaat hier uitdrukkelijk om kinderen die starten op de basisschool en voor wie het haalbaar is om het traject gedurende de basisschool of hooguit tot de herfstvakantie van het eerste leerjaar uit te voeren. Het starten van een behandeling aan het eind van de basisschool, zodanig laat, dat deze doorloopt tot de herfstvakantie in het voortgezet onderwijs, moet goed onderbouwd worden.
- zij behoren tot de zwakste 10% op woordlezen op drie laatste opeenvolgende hoofdmeetmomenten én na aanbod van extra ondersteuning/specifieke interventies op ondersteuningsniveau 1 tot en met 3;
- Indien er sprake is van bijkomstige problemen (comorbiditeit) gelden ook bovenstaande criteria en dient daarnaast onderbouwd te worden waarom de belemmerende kindfactoren de uitvoerbaarheid van het onderzoek en de behandeling niet in de weg staan.

4. Moet een aanvraag voor vergoede dyslexiezorg altijd direct aansluiten op de periode van intensieve ondersteuning (ondersteuningsniveau 3)?

Wenselijk is dat een aanvraag voor vergoede dyslexiezorg direct aansluit op de periode van intensieve ondersteuning. De poortwachter dyslexie hanteert een termijn van maximaal 4 maanden tussen de laatst geëvalueerde interventieperiode met hoofdmetingen en de aanmelding aanvraag vergoede dyslexiezorg. Na de 4 maanden wordt een volgende hoofdmeting afgewacht. De school moet altijd navolgbaar schriftelijk beargumenteren waarom een aanmelding niet aansluit op de periode van intensieve ondersteuning.

5. Mag de school van 3 hoofdmeetmomenten afwijken.

Nee, in het Land van Cuijk werken we bij een aanvraag voor vergoede dyslexiezorg alleen met de scores op hoofdmeetmomenten. Er moet namelijk altijd minstens 2 keer 20 weken begeleiding zitten tussen de drie meetmomenten om een aanvraag vergoede dyslexiezorg te kunnen doen. Tussenmetingen na 10-12 weken tellen niet mee voor de doorverwijzing.

6. Als een leerling zowel op lezen als spelling een E-score (V-score) heeft, moet er dan op beide onderdelen ondersteuning op zorgniveau 3 worden gegeven, dus twee keer 60 minuten per week?

Bij lage functioneringsniveaus lopen lezen en spellen voortdurend door elkaar en daarvoor moet een geïntegreerde aanpak worden geboden. Dat houdt in dat totaal 3 keer 20 minuten extra ondersteuning op niveau 3 volstaat. Bij ondersteuningsniveau 3 is veelal altijd lezen en spellen

geïntegreerd, waarbij het accent kan verschuiven, afhankelijk van waar de grootste problemen liggen en in welke fase van technisch lezen en spellen de leerling zit. Het gaat dus totaal om 60 minuten per week en niet om twee keer 60 minuten per week extra begeleiding op ondersteuningsniveau 3.

7. Kan een dossier niet akkoord worden bevonden wanneer de intensieve begeleiding op ondersteuningsniveau 3 niet als voldoende is beoordeeld, maar technisch lezen wel drie keer een E (of V-) score is?

Ja. Als de ondersteuning onvoldoende is geweest en niet voldoet aan de landelijk opgestelde criteria, is het dossier in principe niet ontvankelijk.

8. Hoe ga je om met (hoog)begaafde leerlingen en het vermoeden van ernstige dyslexie?

Omdat begaafdheid niet gecorreleerd is met woorddecodeervaardigheid, is er geen reden af te wijken van de gestelde criteria. Er zijn dan ook geen afwijkende wettelijk vastgestelde landelijke richtlijnen voor deze leerlingen. Deze leerlingen dienen aan dezelfde criteria te voldoen om in aanmerking te komen voor vergoede dyslexiezorg. Zie het volgende document voor meer informatie: [Richtlijn-diagnostiek-dyslexie-en-hoogbegaafdheid-DEFINITIEF.pdf \(stichtingdyslexienederland.nl\)](#)

9. Hoe wordt er omgegaan met doublures bij de screening tot vergoede dyslexiezorg?

Bij doubleren telt de (didactische) leeftijd voor technisch lezen door. Een leerling krijgt de toets van het leerjaar waar de leerling op dat moment in zit, maar wordt vergeleken met de norm van het leerjaar waar de leerling in had moeten zitten. Kleuterverlenging wordt niet meegerekend in eventuele correcties van didactische leeftijd.

10. Hoe wordt er omgegaan met het criterium van 'hardnekkigheid' wanneer een leerling in groep 4 zit en bekend is met een familiair risico op dyslexie?

De hardnekkigheid mag in groep 4 aangetoond worden door middel van het derde meetmoment in oktober/november, mits er aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- Een vermoeden van de hardnekkigheid van dyslexie is al evident, gebaseerd op aantoonbare erfelijkheid binnen de eerste lijn van het gezin (hetgeen bij de inschrijving van school al bekend is);
- De leerling al direct tijdens het eerste toetsmoment in groep 3 fors uitvalt (E-score);
- Er geen sprake is van bijkomende belemmerende factoren (comorbiditeit);
- Er (naast ondersteuningsniveau 1 en 2) ten minste invulling is gegeven aan zorgniveau 3 na de tussenevaluatie van maart/april groep 3 tot en met de eerste 10 tot 12 weken in groep 4 (dus in totaal minstens 20-24 weken);
- Er voldaan wordt aan de criteria van achterstand op het gebied van technisch lezen of technisch lezen én spelling (E-scores).

Indien voldaan wordt aan alle bovenstaande criteria, kan het dossier na het tussentijdse meetmoment in groep 4 mogelijk al ingediend worden. Hierbij is dus sprake van een

uitzonderingsmaatregel. Voor alle andere leerlingen gelden 2 begeleidingsperioden van 20-24 weken.

11. Worden BOUW! en Letterster akkoord bevonden als interventieprogramma's op ondersteuningsniveau 3?

Interventieprogramma's BOUW! en Letterster kunnen als interventie op ondersteuningsniveau 3 worden ingezet. Het is echter wel belangrijk dat de leerkracht (of intern begeleider of remedial teacher) zorg draagt voor het afnemen van de ingebouwde toetsmomenten en de begeleiding gemonitord wordt door een leesspecialist en/of intern begeleider. Het zijn namelijk altijd de mensen die het programma gebruiken, die de kwaliteit van de ondersteuning bepalen. De toepassing op ondersteuningsniveau 3 dient daarom aan condities te voldoen.

Het interventieprogramma moet minstens 3 keer 20 minuten of 4 keer per week 15 minuten worden ingezet. Indien ouders thuis begeleiden dienen zij hierin begeleid te worden. Hoe dit gebeurt, moet inzichtelijk gemaakt worden in het dossier. Daarnaast vraagt de poortwachter bij de beoordeling van het dossier de rapportage van BOUW! op.

12. Kunnen kinderen met een anderstalige achtergrond ook aangemeld worden voor vergoede dyslexiezorg?

Ja zeker. Echter om van dyslexie te kunnen spreken, moet duidelijk zijn dat de leerling al wel voldoende kansen en mogelijkheden gehad heeft om te leren lezen in het Nederlands. Ook hier geldt: de achterstand en hardnekkigheid van leesproblemen zijn er ondanks goed en intensief onderwijs in het Nederlands. Daarnaast moet de invloed van de moedertaal uitgesloten worden. Er is binnen platform Land van Cuijk een document op de website beschikbaar waarin staat beschreven welke onderdelen van de taal-/leesontwikkeling van een NT2 leerling in beeld gebracht moet worden om als school gericht een vermoeden van ernstige dyslexie te kunnen uitspreken.

13. Wat is de duur van het behandeltraject?

Bij vaststelling van ernstige dyslexie komt het kind in aanmerking voor specialistische dyslexiezorg. Bij deze behandeling is inzet (begeleiding en ondersteuning) van ouders en school gedurende het traject essentieel. Daarom zal de dyslexie-zorgaanbieder een 'behandelovereenkomst' aangaan met ouders en school. Ouders committeren zich wekelijks huiswerkopdrachten met hun kind te doen (inspanningsverplichting), ook de school levert de benodigde ondersteuning. Een beschikking wordt afgegeven voor maximaal 42 behandelingen. Gezien de effectiviteit van de behandeling is het wenselijk het behandeltraject in een maximale duur van 2 jaar af te ronden.

De zorgaanbieder zal zorgen voor 3 tussenevaluaties tijdens het behandelproces. Indien bij een tussentijdse evaluatie blijkt dat de doelen gerealiseerd zijn, er geen vooruitgang wordt geboekt, of ouders niet voldoende meewerken (inspanningsverplichting), wordt de behandeling gestopt.

14. Verhuizen naar een andere gemeente, hoe moet het nu met de behandeling?

Landelijk is afgesproken dat als een jeugdige naar een andere gemeente gaat verhuizen, de nieuwe gemeente de beschikking overneemt zodat de behandeling kan worden afgerond. Indien er nog geen beschikking is afgegeven, valt de leerling onder de criteria van de gemeente waar hij/zij naar toe is verhuisd.

15. Binnen hoeveel tijd na afgifte van de beschikking moet de leerling aangemeld zijn bij de zorgaanbieder?

Binnen 6 maanden na afgifte van de beschikking dient de jeugdige aangemeld te zijn bij een zorgaanbieder. Indien er geen gebruik gemaakt wordt van de beschikking, vervalt de geldigheid na 6 maanden.

16. Is verlenging van de behandeling mogelijk?

Bij hoge uitzondering is verlenging van de behandeling mogelijk. Het gaat dan om een maximale verlenging van 1 interventieperiode van 12 weken. Er zijn binnen Land van Cuijk strikte criteria verbonden aan deze verlenging. De zorgaanbieder dient bij een eventuele verlengingsvraag contact op te nemen met de poortwachter voordat er een aanvraag kan worden ingediend. De aanvraag loopt via de poortwachter.

17. Telt spelling niet meer mee voor aanmelding voor ED onder PDDB 3.0 en is intensieve ondersteuning en de documentatie ervan voor spelling nog nodig?

Jawel, spelling telt wel mee voor de aanmelding voor ED, maar onder bepaalde voorwaarden, namelijk naast de gesignaleerde ernstige spellingproblemen moet er in ieder geval ook sprake zijn van ernstige leesproblemen.

Voor een aanmelding voor vergoede dyslexiezorg in het kader van Ernstige Dyslexie (ED) is het namelijk vanaf 1 januari 2022 volgens het nieuwe protocol (PDDB 3.0) een noodzakelijke voorwaarde dat de leerling in ieder geval zeer zwakke scores voor technisch lezen op woordniveau heeft (scores onder de 10% ofwel E-scores / Vmin-scores).

Naast de ernstige leesproblemen kan het zijn dat de leerling ook zeer zwakke scores (E-/Vmin-scores) voor spelling heeft. In dat geval moet zowel voor lezen als voor spelling ondersteuning op ON 2 en ON 3 in het onderwijs ingezet worden. Voor beide moet ook over de scores op de 3 hoofdmetingen en de ingezette interventie gerapporteerd worden in het leerlingdossier bij de aanmelding.

De conclusie dat onder de nieuwe regeling altijd ten minste E-scores voor lezen noodzakelijk zijn, kan er toe leiden dat men ten onrechte denkt dat spellingscores vanaf nu niet meer 'meetellen' voor de

regeling voor vergoede zorg. Men denkt dan dat er helemaal niet meer naar spelling wordt gekeken bij de aanmelding, dat hierover niet meer gerapporteerd hoeft te worden en dat spelling ook niet meer ondersteund hoeft te worden op ON 2 en ON 3 in het onderwijs. Dat is allemaal onjuist!

Een leerling met ernstige spellingproblemen naast de ernstige leesproblemen moet altijd voor beide ondersteund worden op ON 2 en ON 3 in het onderwijs en daarbij moet over zowel de interventie als de scores voor spelling ook altijd gerapporteerd worden in het leerlingdossier voor de aanmelding voor vergoed onderzoek in het kader van de ED-regeling. Bij het dyslexieonderzoek en de eventuele behandeling zullen vervolgens zowel de leesproblemen als de spellingproblemen verder onderzocht en aangepakt worden.

18. Hoe wordt er omgegaan met comorbiditeit in het protocol DDB 3.0?

In het nieuwe protocol vervalt de term Ernstige Enkelvoudige Dyslexie (EED) en wordt er gesproken over Ernstige Dyslexie (ED). Er zal een meer genuanceerde aanpak worden gehanteerd m.b.t. comorbiditeit. Dit betekent dat een kind voor vergoede diagnostiek en eventueel behandeling in aanmerking komt als blijkt dat er geen belemmerende kindfactoren aanwezig zijn voor de uitvoerbaarheid daarvan. De comorbiditeit dient dus niet meer 'onder controle' te zijn zoals in het vorige protocol werd gesteld. Dyslexiebehandeling blijkt namelijk ook voor kinderen met bijkomstige problemen effectief te zijn. De zorgaanbieder zal op basis van alle beschikbare gegevens juiste vervolgstappen moeten adviseren. Dit kan vergoede behandeling zijn. Wanneer vergoede diagnostiek is toegekend kan de diagnosticus na het onderzoek (alsnog) tot de conclusie komen dat er sprake is van (belemmerende) comorbiditeit.